

ASSOCIACIÓ DE PESSEBRISTES DE BARCELONA

Memòria d'actuació

des del 8 d'abril de 2016 al 22 de març de 2017
que la Junta Directiva presenta a l'Assemblea General
resumint les seves activitats,
així com el moviment social del període

Amb la lectura de l'acta va començar a les 7 de la tarda l'Assemblea anterior, essent aprovada per unanimitat. Es comenta a grans trets la memòria 2015/16 fent esment la seva provisionalitat, quedant a l'abast dels socis per a ésser consultada. El text s'aprova i es passa a la crònica dels actes rellevants.

Integració a la FOCIR

La Junta del 6 de setembre va ratificar la inscripció a la FOCIR, la Federació d'Organitzacions Civils Catalanes Internacionalment Reconegudes, plataforma formada per actors dinàmics de la societat civil catalana. Va néixer el 1995 fruit de la concertació d'associacions interessades en el foment de la seva presència. Té com a missió estimular i proporcionar recursos a la seva participació i ésser representada en els centres de decisió, amb voluntat d'esdevenir un referent. La seva projecció està vinculada a la necessitat de donar suport i estudiar la contribució del teixit associatiu català.

L'Assemblea General Ordinària de la Federació Catalana de Pessebristes

La va acollir Tarragona el 17 de setembre del 2016. Els temes tractats foren a l'entorn de propers esdeveniments, com la 46a Trobada a Castellterçol, la XVI Biennal a Girona, el Projecte 100 anys d'Els Pastorets de Folch i Torres i la Diada de l'Associacionisme del 2017, a Rubí. A banda de l'informe de la presidència i de les comissions de treball, es va acordar facultar al President per gestionar l'expedient de declaració del Pessebre com a Patrimoni Immaterial de la UNESCO a l'assemblea de la Un-Foe-Prae a Bèrgam. Ens hi representà en Josep M. Porta.

Acte de cloenda de l'any Garrut

Al saló noble del Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts Sant Jordi, el 21 de setembre a les 7 de la tarda va tenir lloc una memorable sessió acadèmica amb la qual es clausurava l'any Garrut, el del centenari del seu naixement.

Una nodrida representació de socis hi va estar present, i en Jordi Capella, en tant que president de l'Associació, llegí un text on feia valdre el tarannà del Dr. Garrut com a creador imaginatiu, en presentar els seus "pessebres ambientals" com un exponent d'innovació a seguir. S'aportaren unes figures de pessebre per materialitzar el record.

Les figures d'en Domènec Fita cedides temporalment a la Sagrada Família

En la reunió del 13 d'octubre s'aprova comissionar a Lluís Balius, vocal assessor jurídic de la Junta a iniciar els tràmits per recuperar els tres reis deixats. Gràcies doncs a les seves gestions s'entrevistaren ell i en Jordi Capella amb el Sr. Esteve Camps, president-delegat del patronat de la Sagrada Família. D'acord amb la recomanació de demanar-ho per escrit se'ls cursà una carta el 17 de febrer del 2017. Feliçment el 8 de març 2017 han respost indicant ja es poden passar a recollir les figures.

El 54è Congrés Nacional a Sevilla

Del 14 al 16 d'octubre la Asociación de Belenistas de Sevilla va tenir cura de la trobada anyal dels pessebristes de l'Estat. El lema que encetava l'encontre era "De Sevilla, al cielo" i el de cloenda "Un Congreso para enmarcar". Són maneres prou vàlides per determinar l'encert de la convocatòria, on tot va anar rodó.

La nostra delegació anà a càrrec d'en Josep M. Porta i l'Agustí Térmens. En el decurs dels actes en destaca l'haver lliurat a l'Agustí Térmens la insígnia d'or de la Federació Espanyola, un guardó singularíssim. Son poques les adjudicades, essent indicatiu que fins ara, amb un segle i mig d'història, entre nosaltres es la primera rebuda.

Ambdós, bons comunicadors i amics de tots, s'ho passaren d'allò més bé i la seva impressió, com la de la resta de congressistes no podia ser millor.

A Castellterçol la 46ena Trobada de Pessebristes de Catalunya i Balears

El 2 d'octubre va tenir lloc l'esperada trobada anyal de pessebristes de Catalunya i les Balears. Un moment molt entranyable per retrobar vells amics d'aquí i les illes. L'Entitat hi fou notòriament present. Dotze socis que s'hi desplaçaren en diferents mitjans, i si bé el dia anunciava rúfol el sol imposà feliçment una temperatura més que agradable.

El programa d'actes s'inicià amb un esmorzar a l'aire lliure i la visita a l'exposició de pessebres a la seu de l'Entitat, les antigues escoles. Una altra exposició de figures complementària és la que s'oferí a l'espai Franc, a tocar de la Casa-Museu Prat de la Riba que també visitarem. Entre els molts atractius de la Vila el Castell figura en un lloc d'honor, valgui doncs la circumstància que el nom del municipi en fa merescut relleu. El coneguèrem de la mà dels seu propietari, un guia del tot adient.

A la plaça, l'esbart dansaire oferí una acurada selecció del seu extens repertori. A la parroquial, hi intervingué en la missa la Coral de Castellterçol. A la sortida ballaren els gegants. El dinar, fou al pavelló municipal.

La jornada va cloure amb el lliurament del fanalet a Rubí que una vegada més s'anima a convocar la reunió anyal.

XXè Congrés i Assemblea de la Un-Foe-Prae a Bèrgam

La bona organització, i el fet de que des de molt temps enrere estiguessin lliurant informació de com aniria, fa ver que tingueren moltes més sol·licituds d'assistència de les que podien acollir. Felïçment vàrem estar representats per un esplet de significatius membres. Entre d'altres: Antoni Garí, Ignasi Carbonell, Agustí Térmens, Andreu Coll, Antoni Ferran, Jordi Bernal i Josep M. Porta, a qui lliuraren la medalla d'honor".

Dins l'Assemblea, entre molts altres temes d'acord amb el que es comú en els aplecs internacionals, s'interessà per informar de com anaven les gestions per tal d'obtenir pel pessebrisme la consideració, més que justificada, de patrimoni immaterial de la humanitat. Aquesta qualificació suposaria un reconeixement a la tasca reiterada i entusiasta de millers de pessebristes d'arreu del món. S'acordà de reunir-se a Roma per tractar-ho els dies 4 i 5 de març del 2017.

S'aprovà el nou logotip, que l'endemà mateix ja incorporarem en les nostres comunicacions.

Cursos teòrics i pràctics

El Curs d'Iniciació ha seguit, pel seu èxit, a cura d'en Jordi Capella. És obvi com es considera important aquest apartat dins les activitats que oferim, essent indispensable per al progrés de l'entitat. Tant és, que hi ha hagut qui no s'ha pogut inscriure, essent una de les raons només mantenir-lo el dimecres. La consideració de fer-ho també el dimarts passa per assolir un nombre d'assistents prou ampli.

El de Perfeccionament, que des del primer moment ha anat a càrrec d'Agustí Térmens, segueix avançant. Els seus resultats, més que notoris, són la participació dels seus alumnes en les dues darreres exposicions socials. El criteri de presentar la feina feta en el pavelló central de la Sala Anna Mesa permet mostrar a la ciutadania com progressa l'aprenentatge del pessebre. Prova l'harmonia existent entre l'alumnat d'ambdós grups que s'animaren a reunir-se en un sopar de cloenda que va tenir lloc a la Vineteria del Call.

El curs de figures d'en Pere Catà té un valor afegit al tractar un aspecte que és de gran importància en la resolució creativa de diorames. Fer-se un mateix les figures atenent precises consideracions en virtut de l'escena triada és un avenç molt estimat en la confecció d'una determinada escena. Si hom es nodreix de figures del mercat les limitacions són òbvies, si ho encomana a un figuraire de prestigi la limitació vindrà donada, amb tota lògica, pel pressupost. Benvinguda doncs la tasca del nostre ben volgut amic Pere Catà.

Anunciat com estava sis dies de novembre el curset Intensiu de Josep Petit dedicat a "Pessebres petits, grans pessebres" es va haver de cancel·lar per la malaltia del ponent. Felïçment es recuperà a satisfacció de tots però ja no era possible convocar de nou els interessats en assistir-hi. Quedaran tots emplaçats per la convocatòria del Nadal vinent.

La XVIena Biennal del Pessebre Català a Girona

Es va inaugurar el 3 de desembre. L'alcaldesa va fer palesa la satisfacció de ser capital del Pessebre Català coincidint amb el 70è aniversari de l'Associació gironina. Va donar la benvinguda als presents i als presidents de l'Associació local i de la Federació Catalana, aquest l'Albert Català, va tenir paraules d'agraïment per en Marçal Casanovas, autor de les figures dels 16 diorames amb què la Federació ha participat en el Centenari dels Pastorets de Folch i Torres, un dels quals realitzats per Josep M. Porta en nom de l'entitat barcelonina. L'Associació col·labora en la mostra amb diorames de Francesc Periu, Jordi Capella, Agustí Térmens, Jordi Capella i Joan Marí.

Jornada de Cloenda i 91è concurs de Pessebres

El 5 de febrer encetàrem la diada amb una missa al santuari de Pompeia, per passar tot seguit al teatre dels Carmelites de la Diagonal. Es premiaren 32 pessebres dins les categories: alevins, junior, cadet, particular-senior, particular-junior, casals de la gent gran i premis especials. A destacar-ne una millora significativa en l'organització, eficiència per la pràctica i per un criteri raonat d'adjudicació de premis. El jurat qualificador, sempre equànim, fou presidit per Jordi Capella i integrat per Antoni Ferran, Santiago Chaparro i Antoni Comalat.

A esmentar el fet que la Diputació de Barcelona delegà la seva representació en la persona de Juanjo Puigcorbé. Actor professional i bon comunicador va saber sintonitzar plenament amb el col·lectiu que omplia el teatre i la seva simpatia guanyar a tots els assistents.

El dinar de cloenda

Al Restaurant brasiler "El Rodizio". Tots ens hi trobarem molt bé i més encara quan comprovarem que entre els comensals i figuraven socis de la darrera fornada. És evident que entre els trenta-nou hi havia cares conegudes que ens plaïa retrobar.

La 91èna Exposició Social al Palau Mercader

A l'entrada s'ha mantingut fer valdre els referents eterns, l'amor pels orígens i la innovació, i així s'ha deixat un Nadal més l'obra de l'Agustí Garcia Tiñena. Dins, a la vitrina central el muntatge d'en Manolo Trullàs amb criteri entre naïf i populista com és propi en la seva obra. Completà l'espai central, com ja s'havia fet el Nadal passat, l'obra dels alumnes del curset de perfeccionament. Així hi eren presents Pere González, Maria Simón, Jaume Calbet, Joan Bonany i Antoni Cañestro.

La sala contava amb una nodrida mostra del bo i millor del pessebrisme sobradament consolidat: Lluís Balius, Antoni Garí, Jordi Capella, Fede Sancho, Jordi Bernal, Jaume Larreula, Joan M. Rius, Agustí Térmens, Santiago Devroye i Josep M. Porta. Esmentar també que el gran era obra col·lectiva amb la participació de gairebé tots.

Exposició al Museu-Monestir de Pedralbes

La gran sorpresa de Pedralbes és la remodelació total de l'espai, dit "de procures", on any rere any s'hi ha presentat la col·lecció de pessebres i el gran pessebre institucional. Ha quedat molt bé i la lluminositat afavoreix notòriament tot el que s'hi faci.

Ens plau donar notícia de que el pessebre va estar fet a cura d'Agustí Térmens, Antoni Ferran, Josep M. Porta, Pere Gonzalez i Joan Navarro. Les figures, nodrides pel Museu Etnològic, de la seva important col·lecció, eren de Lluís Carratalà. L'Agustí Garcia Tiñena va fer, molt bé per cert, el pessebre que precedeix la sala Marí.

Exposició Homenatge a en Ramon Padrosa.

A la sala que ens deixà la Generalitat a la plaça Sant Jaume a la cantonada dels carrers Sant Honorat i el Call, de la mateixa manera que l'any passat, tributarem un cordial homenatge a la figura d'en Josep M. Garrut, aquest any interès era per fer-ho en la persona de l'estimat Ramon Padrosa, representat àmpliament en l'exposició així com un cartell informatiu de la seva trajectòria com a persona i artista.

Destacar la presentació de la proposta feta a l'Ajuntament per el pessebre públic de la plaça Sant Jaume: Palmira, Siria i el que representa el conflicte, que a tots ens aclapara. Les figures fetes especialment per aquest muntatge colpien per la sinceritat de la seva expressió. El naixement arrecerat n'era molt més que un contrapunt. Obra d'Agustí Garcia Tiñena.

Completava la mostra diorames de: Santiago Devroye, Josep M. Porta, Agustí Térmens, Joan Navarro, Joan M. Rius, Josep Aleacar, Antoni Garí i les Associacions de Roda de Ter i Tarragona.

Pessebre a la Fira de Santa Llúcia

Atenent l'amable invitació dels seus promotors, per primera vegada hem estat presents a la més que centenària fira, amb un pessebre confeccionat per Santiago Devroye amb l'entusiasta ajut dels alumnes del curs d'iniciació.

Pessebre al Museu de la Música

Els socis Josep M. Porta i Antoni Ferran hi varen muntar un pessebre popular, amb figures de músics. Una prova més del desig de ser present en el teixit cultural de la ciutat, més enllà dels els espais ja consolidats.

Pessebre a la Galeria Gòtica del Palau de la Generalitat

Com ha esdevingut costum aquest espai carregat de simbolisme va acollir un pessebre de l'Associació. El corresponent al passat Nadal el va realitzar en Jordi Capella.

Exposició de Betlem

Un cop més s'hi ha pogut contemplar la qualitat dels artistes que hi col·laboren habitualment: Antonio Casulleras, Joan M. Rius, Francesc Romagosa, Agustí Térmens, Lluís M. Alabern i les associacions de Castellterçol i de Roda de Ter.

Pessebres en domicili particular a la Ciutat

Han presentat pessebre a casa seva Lluís Balius, Enric Bafalluy, Josep M. Capdevila, Jordi Capella, Ignasi Carbonell, Antoni Comalat, M. Teresa Clanxet, Francesc Estrada, Francesc Gaya, Jaume Mallafré, Francesc X. Moreno, Josep Petit, Joan M. Rius.

Pessebres públics dels socis a Barcelona

Diotrònic, Basílica de Sants Just i Pastor, Carmelites de la Diagonal, Centre Cultural "El Casalet", Farmàcia Pantaleoni, Òptica Capmany, Casa del Mar i Turó Marc.

Altres indrets de Catalunya amb pessebres dels socis

Castellterçol, Montblanc, Sitges, Solius (Sta. Cristina d'Aro), Viladecans, Vilafranca del Penedès i Vilanova i la Geltrú.

I a altres indrets de l'Estat

Càlig (Baix Maestrat) i Castillejo de la Cuesta (Sevilla).

Presentació de projectes al Consistori barceloní pel seu pessebre de Nadal

Per la realització del pessebre públic de la plaça Sant Jaume es presentaren dos projectes al concurs, un relacionat amb el centenari dels pastorets de Folch i Torres, d'ampli ressò arreu del país, i l'altre vinculat amb la situació a Síria, concretament a la castigada zona de Palmira, establint un paral·lelisme entre la fugida d'Egipte testamentària i l'èxode actual per sagnant genocidi. Sobretot aquest darrer responia al que venia proclamant l'Ajuntament "refugiats sou benvinguts". Dissortadament a l'hora de la veritat varen prevaldre altres criteris.

Els nous carnet de soci

La idea és que en tant que associat es pugui acreditar formalment la pertinença i gaudir d'alguns avantatges, en curs de tramitació. Amb el nou logo, és en color i a més del nom s'indica la seva vigència per dos anys. Els primers doncs són vàlids per aquest any 2017 i el vinent 2018.

L'economia

Preocupa a la Junta. Díficilment en som tots i cadascú conscients de la dificultat de mantenir l'associació amb els mitjans cada vegada més escassos que coincideixen amb els preus cada vegada més alts. Serveixi d'exemple el lloguer de la seu social.

Entrades 36.800,21 €; sortides 34.526,54 € i remanent 2.273,67 €.

Aquestes quantitats són d'acord amb l'any fiscal, o sigui a 31 de desembre de 2016.

Atorgament de medalles

Atenent el que disposa el reglament és un gran plaer reconèixer la labor realitzada pels socis amb un gest ple de significat com és el lliurament de medalles.

A la sobretaula del dinar de cloenda es lliuraren les de participació en els actes institucionals de compliment estatutari, o sigui, els pessebres de l'Entitat. Les reveren doncs: Lluís Balius, Antoni Garí, Jordi Capella, Fede Sancho, Jordi Bernal, Jaume Larreula, Joan M. Rius, Agustí Térmens, Manolo Trullàs, Santiago Devroye, Josep M. Porta. També es lliurà la medalla de plata al mèrit per haver inscrit durant 25 anys el seu pessebre al soci Francesc Xavier Moreno i Jacas.

Visita de càrrecs institucionals

Per saber de primera mà la praxis que ens caracteritza l'11 de gener ens visitaren el Director General de Cultura Popular i Tradicional, el Sr. Lluís Puig i Gordi i la Directora de Restauració de Bens Mobles de la Generalitat, la Sra. Àngels Solé i Gili. Després de conèixer la importància de la tasca que l'Associació realitza, ambdós coincidiren en la conveniència d'afavorir-nos amb algun ajut per consolidar i millorar els propòsits fundacionals.

Catalogació de figures i restauració

S'han catalogat 352 figures que junt a les 700 de l'any passat en fan 1052. N'ha seguit tenint cura Eva Garcia, especialista adreçada pel Museu Nacional d'Art de Catalunya. Les fitxes físiques i informatitzades són un model de precisió i una eina de primer ordre per tal d'actuar de la manera més convenient en l'esdevenidor. És un gran esforç encomanar i pagar aquesta tasca. S'ho val bàsicament per dues raons, per conèixer nosaltres en profunditat tot el que tenim, i per que la Generalitat, a qui se li lliura còpia de les fitxes, sàpiga de primera mà la vàlua del nostre patrimoni, i si és possible ajudar-nos a preservar-lo.

Som uns afortunats, la filla del nostre soci Francesc Garcia, Anna, és una competent restauradora, i palesa el seu afecte vers l'Entitat continuant tenint cura de peces que amb el pas del temps i l'ús han sofert alguns desperfectes. Gràcies a la seva intervenció semblen noves, essent admirable com han quedat.

Donacions

L'Entitat es nodreix sobretot de l'entusiasme i generositat dels animadors del pessebre. Les donacions de figures, materials o diners demostren que es van produint avenços en la consideració del fet pessebrístic en general.

Donem les gràcies a: Joan Bonany i Maria Simon pels diners lliurats; a en Pere Femenia per les 40 caixes de figures pendents de catalogació, tasca que realitza Manolo Trullàs; a en Pere Catà per la cessió de un grup de figures; la cuidadora de Marià Bonet per objectes diversos, a destacar dos diorames petits, figures de paper realitzades pel propi Marià Bonet, i una vintena de figures, alguna de les quals són de Martí Castells dels anys 40; a Jordi Martínez per un microones i una cadena de música; i a en Carles Llompart, per suro.

El correu electrònic

Més del 70 % dels socis ja reben puntualment la informació per correu electrònic. I estem treballant per reduir l'escàs 30 % restant.

L'Assemblea de la Federación Española de Belenistas

Hi assistim els dies 11 i 12 de març de 2017 representats pel nostre secretari. Entre altres temes la Comissió d'Organització, Planificació i Economia va informar de com està el procés de treball pel nomenament del pessebrisme com a Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat. La Comissió de Comunicació tractà el canvi de la operativa sobre petició de productes federatius. Per últim la Comissió de Congressos, el vocal de la qual és en Josep M. Porta, informà del proper congrés a Vitoria-Gasteiz i l'aprovació de Sevilla com a seu del Congrés Internacional el 2023.

Encontre a Roma: el Pessebre patrimoni immaterial de la Humanitat

Els dies 4 i 5 de març en Josep M. Porta, Andreu Coll i Antoni Garí participaren en la reunió de la Un-Foe-Prae amb aquest únic objectiu. Barcelona va encarregar prèviament, per aportar a Roma, a un col·lectiu que s'hi dedica la proposta de cost de la seva tramitació. Una pessebrista italiana, vinculada laboralment a aquests afers, s'ha ofert a gestionar-ho de franc. S'aprovà per unanimitat. Cal només decidir quina associació encapçalarà la petició. La tria es farà atenent qui tingui més possibilitats de ser escoltat amb èxit.

Difunts

Ens han deixat Pere Femenia i Isidre Segura. La missa en el seu sufragi i per a tots els associats va tenir lloc al santuari de la Mare de Déu de Pompeia el dia 5 de febrer a 2/4 d'11 del matí oficiada per fra Mateu Sanclimens en substitució del nostre consiliari Mn. Josep M. Ullés actualment convalescent a la Llar del Sant Crist d'Igualada.

Moviment associatiu

Hem tingut tres altes i cinc baixes.

I amb tot l'escrit i per a coneixement de la posteritat presentem aquesta memòria.

Associació de Pessebristes de Barcelona NIF: G-58395013
C/. Lledó 11, 2n -Palau Mercader- 08002 - Barcelona
Telf. 933 152 157 Mòb. 626 869 444

www.pessebristesdebarcelona.cat hola@pessebristesdebarcelona.cat